

**Кримінально-правова проблематика законодавства – створення та участі у
непередбачених законом воєнізованих або збройних формуваннях**

Безпека людини визнається в Україні однією з найвищих соціальних цінностей (ч.1 ст.3 Конституції України).[1] Звернення до проблем кримінально-правового забезпечення охорони громадської безпеки у теперішній час є очевидним і безсумнівним. Тимчасова окупація Російською федерацією частини території України – Автономної Республіки Крим і міста Севастополь, дії спрямовані на розпалювання сепаратизму і тероризму, створення квазідержавних утворень та організованих злочинних угруповань на території Донецької та Луганської областей є факторами, що становлять загрозу не тільки національній безпеці України в цілому, але і громадській безпеці зокрема.

Одним із злочинів, що посягають на громадську безпеку є злочин, передбачений ст.260 КК України «Створення непередбачених законом воєнізованих або збройних формувань». Згідно Стратегії національної безпеки України від 26 травня 2015 року діяльність незаконних збройних формувань входить до актуальних загроз національній безпеці України.[2] Так, згідно до звітності єдиного реєстру досудових розслідувань та звіту Генеральної прокуратури України за 2016 рік було зареєстровано органами внутрішніх справ близько 427 злочинів, передбачених ст. 260 КК України, за станом на вересень місяць, з них провадження направлено до суду, з обвинувальним актом, у 93 випадках. Цей показник значно зріс по відношенню до аналогічних періодів попередніх років. Так у 2007 році зареєстровано лише 9, а у 2008 році – 16 злочинів. Також потрібно зазначити, що у наведених статистичних даних, у деякі роки, навіть не зазначається злочин, передбачений ст. 260 КК України. Отже, спостерігається значне збільшення вчинення злочинів, передбачених ст. 260 КК України. [3]

Проблема кримінально-правової протидії створенню не передбаченим законом воєнізованим або збройним формуванням та участі у них, в сучасних умовах, має пріоритетне значення для держави. В умовах зростання насильницьких злочинів існування таких формувань є чинником для виникнення організованих злочинних угруповань, які за рівнем їх організації та іншими властивостями здатні до стабільної злочинної діяльності, котра в її масовому вираженні становить один з най небезпечних видів злочинності — організовану. Ще більш серйозну небезпеку становить набуття цими формуваннями ознак терористичної групи чи терористичної організації.

Також потрібно враховувати той факт, що з моменту військової агресії Російської федерації та початком проведення антитерористичної операції були утворені воєнізовані та збройні добровольчі формування, що складаються із осіб які самоорганізувалися для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України та беруть безпосередню участь в антитерористичній операції у складі таких формувань. Проте, застаріле кримінальне законодавства, а в деяких випадках навіть відсутність подібного законодавчого визначення питання правового статусу таких добровольчих формувань призводить до виникнення найгостріших питань визначення меж кримінальної відповідальності за створення або участі у непередбачених законом воєнізованих або збройних формуваннях.

Таким чином формування повної законодавчої бази дозволить полегшити поняття правоохоронними та судовими органами можливих правових проблем з непередбаченими законом воєнізованими та збройними формуваннями. А також забезпечить можливість боротьби з непередбаченими законом воєнізованими та збройними формуваннями.

Також шляхом системного аналізу нових аспектів проблеми, проведення комплексного кримінально-правового дослідження питань кримінальної відповідальності за створення або участі у непередбачених законом воєнізованих або збройних формуваннях, як злочину, передбаченого ст. 260 КК України, потрібно вдосконалити на цих підставах законодавства про кримінальну відповідальність.

Підсумовуючи наведене вище, зазначимо, що багато питань кримінально-правового змісту цієї проблематики залишаються не розкритими, а деякі підходи до їх вирішення не є безспірними. Тому дослідження закономірностей і проблем реалізації кримінальної відповідальності за злочин, передбачений ст. 260 КК України, уявляються вкрай необхідними.

Література:

1. Конституція України, Верховна Рада України; Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР;
2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року "Про Стратегію національної безпеки України"; Президент України; Указ, Стратегія від 26.05.2015 № 287/2015;
3. Генеральна прокуратура України. Єдиний реєстр досудових розслідувань. Електронний ресурс: <http://www.gp.gov.ua/>.